

Notă informativă
la Raportul de monitorizare consolidat pentru anul 2017 referitor la realizarea
Planului de acțiuni pentru anii 2015-2017 privind implementarea Strategiei
naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020

Strategia națională în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 880 din 22.11.2012 (în continuare - *Strategie*) prevede 3 etape de implementare a acesteia: prima – în perioada 2012-2014, a doua – 2015-2017 și a treia – 2018-2020, în baza planurilor de acțiuni elaborate și aprobate pentru fiecare etapă.

Etapa a doua, care s-a finalizat în anul 2017, este axată pe implementarea mecanismelor și programelor elaborate la etapa precedentă, precum și pe promovarea managementului proprietății intelectuale, creșterea capacității de inovare a instituțiilor de cercetare, sporirea eficienței sistemului de protecție a indicațiilor geografice și denumirilor de origine prin valorificarea modalităților practice de înregistrare și protecție a acestora, creșterea potențialului de inovare a întreprinderilor mici și mijlocii, continuarea procesului de perfecționare și armonizare a legislației în domeniul PI, consolidarea colaborării și cooperării cu instituțiile naționale, regionale și internaționale în domeniul PI etc.

Planul de acțiuni pentru anii 2015-2017 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020 (în continuare, Planul de acțiuni) a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 491 din 11.08.2015 în scopul dezvoltării sistemului național de protecție a obiectelor de proprietate intelectuală.

Planul de acțiuni este axat pe 6 obiective generale, divizate în obiective specifice, ce includ acțiuni concrete în vederea realizării acestora. În total, documentul de politici menționat conține 93 de acțiuni cu diferite termene de executare, cum ar fi: *2015; 2015-2016; 2015-2017; 2015, 2017; 2016; 2017; Permanent; Periodic; Anual, etc.*

Planul de acțiuni a fost realizat în comun de către instituțiile și structurile abilitate cu atribuții și responsabilități în domeniul proprietății intelectuale, cea mai mare parte din acțiuni revenind Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) - instituția care deține rolul central în organizarea și gestionarea funcționării sistemului național de proprietate intelectuală, precum și în asigurarea implementării politicilor de dezvoltare în domeniului proprietății intelectuale.

Astfel, AGEPI este vizată în coloana „Autoritatea responsabilă” în 84 de acțiuni (90%), în 25 (27%) dintre acestea AGEPI este unica instituție responsabilă, iar în 35 (38%) - este autoritatea de bază (prim raportor). Aceste cifre arată convingător contribuția extrem de importantă a AGEPI în dezvoltarea, fortificarea și consolidarea sistemului național de proprietate intelectuală. Referindu-ne la alte instituții, specificăm Academia de Științe a Moldovei și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (actualmente Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului), care sunt indicate în calitate de autorități responsabile de realizarea a câte 19 acțiuni (20%); Ministerul Culturii (actualmente Ministerul Educației, Culturii și Cercetării) și Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic – a câte 17 acțiuni (18%); precum și Serviciul Vamal, Ministerul Afacerilor Interne etc.

Raportul de monitorizare consolidat pentru anul 2017 (în continuare Raport) a fost elaborat în conformitate cu prevederile Strategiei și Hotărârii Guvernului nr. 491 din 11.08.2015, cu contribuția tuturor instituțiilor vizate în *Planul de acțiuni* (în total 25 de instituții), care au prezentat, la solicitarea AGEPI, informațiile privind rezultatele executării acțiunilor incluse în Plan. Raportul conține informația privind realizarea a 84 de acțiuni din totalul de 93 incluse în *Planul de acțiuni*. Alte 9 acțiuni (1.3.3, 1.4.1, 2.1.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.3.4, 5.1.6, 5.2.4, 6.9) nu au fost reflectate în Raportul pentru anul 2017, deoarece au fost realizate cu succes și au fost incluse în rapoartele din anii precedenți, termenele de executare fiind 2015 și 2016. Reieșind din faptul că multe acțiuni au un caracter permanent, dar și complex, termenele de executare sunt extinse pe parcursul întregii etape de realizare (2015-2017), iar majoritatea dintre aceste acțiuni se regăsesc în rapoartele pe fiecare an.

În 80 (circa 95%) din cele 84 de acțiuni incluse în Raport, AGEPI figurează în rubrica autorităților responsabile, fapt ce demonstrează rolul plener al AGEPI în realizarea obiectivelor ce țin

de dezvoltarea și consolidarea sistemului de proprietate intelectuală la nivel național și integrarea acestuia în sistemul internațional de proprietate intelectuală.

Informația privind realizarea acțiunilor pentru anul 2017 este reflectată în tabelul de mai jos:

Termene de executare utilizate în Planul 2015-2017	Numărul acțiunilor conform Planului	Ponderea acțiunilor din Plan, %	Total acțiuni în Raportul pe 2017	Din ele:		
				Executate	În proces de realizare	Nerealizate
2015; 2015-2016	12	12,9	8	4	3	1 (5.1.1 - AITT)
2015-2017; 2015, 2017	31	33,3	30	27	3	
2016, 2017	16	17,2	12	9	3	
Permanent	20	21,5	19	18	1	
Anual, Periodic	14	15,1	15	15		
Total	93	100	84	73	10	1
Ponderea, %			100	87	12	1

Examinând datele din tabel, constatăm că în anul 2017 din 84 de acțiuni incluse în Raport, 83 (99%) au fost executate sau sunt în proces de realizare și doar o singură acțiune a rămas nerealizată.

Cu referire la acțiunile care sunt în *proces de realizare* (1.3.2 (10), 1.3.2 (11), 1.5.4, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 3.6, 4.2.5, 4.3.1, 5.3.5) și au diverse termene de executare cu marja 2015-2017, menționăm că absolut toate sunt în desfășurare și vor fi executate pe parcursul următoarei etape de implementare a Strategiei. În ceea ce privește acțiunea de la pct. 1.3.2 (11), reieșind din obiectul de reglementare al Hotărârii Guvernului nr. 644 din 19 iulie 2010, procesul de modificare al căreia implică concursul mai multor autorități publice, relevăm că promovarea în continuare a proiectului de act normativ a fost suspendată pînă la finalizarea și intrarea în vigoare a reformei administrației publice centrale și optimizarea structurilor guvernamentale. În raport cu unele acțiuni (1.5.4, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5) ce țin de modificarea legislației pe segmentul dreptului de autor și drepturilor conexe, menționăm că acestea se află în proces de realizare, din considerentul că urmare armonizării prevederilor Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe cu Directiva 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă, s-a constatat necesitatea transpunerii și a altor reglementări cu caracter comunitar, în vederea promovării unui proiect de lege complex, ce are drept scop consolidarea sistemului de gestiune colectivă în Republica Moldova. Realizarea acțiunii privind modificarea Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe va fi finalizată în următoarea etapă de implementare a Strategiei.

O singură acțiune nu a fost realizată: Acțiunea 5.1.1. – „Crearea platformei electronice de colaborare între universități și întreprinderi cu scopul promovării înregistrării obiectelor de proprietate intelectuală, intensificării colaborării și comercializării obiectelor de proprietate intelectuală prin transfer de tehnologii”, având termenul de realizare anul 2015, costul acțiunii inclus în Planul de acțiuni fiind în cuantum de 40 mii lei, iar instituția responsabilă de implementarea acțiunii - Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic. AITT a informat AGEPI că nerealizarea acțiunii este motivată prin absența alocării mijloacelor financiare din partea bugetului de stat.

Obiectivele și acțiunile realizate în anul 2017 în conformitate cu Planul de acțiuni au fost orientate spre dezvoltarea și promovarea în continuare a sistemului de protecție a proprietății intelectuale din Republica Moldova, care să încurajeze creația intelectuală în țara noastră și să ofere rezultatelor acesteia o protecție adecvată.

Dintre cele mai importante realizări ale anului 2017 putem nominaliza următoarele:

- **Dezvoltarea continuă și constantă a cadrului normativ** în domeniul proprietății intelectuale, aspect ce constituie pilonul de bază în protecția și respectarea drepturilor în acest domeniu.

- **Semnarea Memorandumului de Înțelegere** privind cooperarea bilaterală dintre AGEPI și Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) (pe 11 iulie 2017), care sporește gradul de cooperare dintre cele două oficii și se încadrează perfect în agenda de integrare europeană a Republicii Moldova, contribuind la atingerea obiectivelor stabilite de Acordul de Asociere RM-UE pe segmentul proprietății intelectuale.

- **Desfășurarea Expoziției Internaționale Specializate „INFOINVENT-2017”**, ediția XV-a, care a devenit un adevărat for al inovațiilor și creativității, platformă de comunicare dintre cercetători, inventatori, oamenii de creație cu mediul de afaceri din țară. La expoziție au participat 100 de instituții și întreprinderi, tineri creatori și inventatori din RM, România, Portugalia, Croația, Cehia, Coreea de Sud, Taiwan, Turcia, Maroc, Indonezia etc., care au prezentat la standurile expoziționale cca 400 de invenții, produse/servicii inovative și creative, proiecte inovaționale și de inovare și transfer tehnologic etc.

- **Organizarea Conferinței Internaționale Inovaționale** cu genericul „**Proprietate Intelectuală – Inovații – Calitatea Vieții**”, cu sprijinul Proiectului UE de asistență tehnică „Suport pentru asigurarea respectării Drepturilor de Proprietate Intelectuală (DPI) în Republica Moldova”.

- **Aprobarea Curriculumului pentru cursul opțional de instruire a elevilor** în domeniul proprietății intelectuale „Introducere în proprietatea intelectuală” (clasele X-XII) și includerea acestuia în lista cursurilor opționale de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. Organizarea primului curs de instruire în domeniul PI a profesorilor din cadrul instituțiilor preuniversitare de învățământ care vor preda cursul opțional Introducere în PI în licee. Începând cu 01 septembrie 2017, acest curs opțional este predat în 2 instituții de învățământ.

- **Desfășurarea, cu sprijinul proiectului UE de asistență tehnică** „Suport pentru asigurarea respectării DPI în Republica Moldova” a unui șir de activități în vederea inventarierii produselor ce pot fi promovate sub o indicație geografică (IG), denumire de origine (DO), sau în calitate de specialități tradiționale garantate (STG); elaborarea a 3 studii sectoriale (miere, nuci, pomușoare) și a unui studiu regional; identificarea a 50 de potențiale produse cu IG, DO sau STG.

- **Consolidarea colaborării internaționale, regionale și bilaterale** în domeniul PI: cu Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI), Oficiul European de Brevete (OEB), Oficiul UE pentru Proprietatea Intelectuală (EUIPO), Oficiul Eurasiatic de Brevete (OEAB), oficiile de specialitate din România (OSIM și ORDA), din Federația Rusă, Ucraina, Cehia, Ungaria, China, Georgia, Austria, Coreea, Turcia, Polonia, Muntenegru, SUA, Azerbaidjan și din alte țări.

- **Reprezentarea intereselor naționale** în cadrul Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, obținerea de către Republica Moldova a calității de membru al Comitetului de Coordonare al OMPI și al Comitetului Executiv al Uniunii de la Berna pentru perioada 2017-2019; deținerea funcției de vicepreședinte: al Adunării Generale a Uniunii de la Berna, al Comitetului permanent privind Dezvoltarea și Proprietatea Intelectuală și al Comitetului permanent privind dreptul mărcilor, desenelor și modelelor industriale.

- **Creșterea gradului de conlucrare în domeniul proprietății intelectuale** între AGEPI și autoritățile administrației publice centrale, instituțiile și organizațiile din sfera științei și inovării, precum și din mediul universitar etc. A fost intensificată colaborarea cu Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Justiției, Procuratura Generală, Ministerului Afacerilor Interne, Institutul Național de Justiție, Serviciul Vamal, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Camera de Comerț și Industrie, Academia de Științe a Moldovei, precum și un șir de universități etc.

- **Consolidarea eforturilor Observatorului** respectării drepturilor de proprietate intelectuală în lupta cu contrafacerea și pirateria în vederea creării unui sistem informațional eficient și rapid care să asigure schimbul operativ de informații între autoritățile responsabile de monitorizarea și respectarea DPI, cu participarea autorităților abilitate cu responsabilități în domeniu: Ministerul

Afacerilor Interne, Serviciul Vamal, Procuratura Generală, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Ministerul Justiției (Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești) și cu sprijinul proiectului Uniunii Europene de asistență tehnică „Suport pentru asigurarea respectării DPI în Republica Moldova”.

- **Organizarea celei de-a 3-a Reuniuni a Subcomitetului pentru indicațiile geografice**, instituit în conformitate cu Articolul 306 al Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, prezidată de către dna Lilia Bolocan, Director General al AGEPI.

- **Organizarea diferitor evenimente/activități** de promovare a sistemului național de proprietate intelectuală; informarea continuă și școlarizarea societății civile și a mediului de afaceri, formarea, instruirea și perfecționarea cadrelor în domeniul PI. Publicul-țintă a fost constituit din specialiști din domeniul PI, oameni de afaceri, mandatar autorizați, evaluatori ai obiectelor de proprietate intelectuală, judecători, reprezentanți ai autorităților publice cu responsabilități în domeniul asigurării respectării drepturilor de PI, mediatori, procurori, funcționari vamali, polițiști, cercetători, cadre didactice, tânăra generație (studenți, elevi), producători agricoli etc.

- **Susținerea și promovarea creativității și inventivității tinerei generații** prin organizarea de diverse concursuri tematice, în comun cu diferite instituții publice și de învățământ universitar și preuniversitar din republică (Concursul Național „Cel mai bun elev inovator”; Concursul economic „Azi student, mâine antreprenor”; Gala Ideilor de Afaceri etc.).

Modalitățile de realizare a acțiunilor sunt descrise detaliat în Raportul pentru anul 2017 anexat la Nota informativă.

Concomitent cu realizarea Planului de acțiuni pentru anii 2015-2017, a fost elaborat Proiectul Planului de acțiuni pentru anii 2018-2020 privind implementarea Strategiei.

Raportul de monitorizare consolidat pentru anul 2017 a fost elaborat în conformitate cu punctul 3 al Hotărârii Guvernului nr. 491 din 11.08.2015 pentru a fi prezentat spre aprobare Comisiei Naționale pentru Proprietatea Intelectuală, iar ulterior urmează a fi prezentat Guvernului.

AGEPI va publica Raportul de monitorizare consolidat pe pagina web oficială, după aprobarea acestuia de către Comisia Națională pentru Proprietatea Intelectuală.

Lilia BOLOCAN,
Director General
al Agenției de Stat pentru
Proprietatea Intelectuală